

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

VÅR REFERANSE
13/12330

DERES REFERANSE

FORTROLIG
Offl. § 15 tredje ledd

DATO
17.06.2020

Motsyklisk kapitalbuffer andre kvartal 2020

Finanstilsynet viser til Norges Banks brev av 17. juni 2020 til Finansdepartementet med råd om motsyklisk kapitalbuffer andre kvartal 2020.

Finanstilsynets vurderinger av finansiell stabilitet og situasjonen i bankene er omtalt i Finansielt utsyn juni 2020.

Utbruddet av covid-19 og tiltak for å begrense spredning av viruset utløste i løpet av kort tid omfattende finansuro og kraftig fall i den økonomiske aktiviteten. Oljeprisen falt markert. De siste ukene har myndighetene, både i Norge og i flere andre land, gradvis redusert de inngripende smitteverntiltakene. Virksomheter har kunnet gjenåpne, og mange har kommet tilbake i arbeid. Oljeprisen har tatt seg noe opp igjen. Tilbakeslaget er likevel svært alvorlig, og det er stor usikkerhet om den økonomiske utviklingen framover. Utviklingen vil blant annet avhenge av virusets spredning og tilhørende myndighetstiltak for å begrense smitte, muligheten for vaksinasjon og varigheten av adferdsendringer som pandemien har utløst.

Selv om krisens dybde og varighet er usikker, må det tas høyde for at bankene kan få betydelige utlånstap i tiden framover når husholdninger og bedrifter ikke har tilstrekkelige inntekter til å betjene lånene og panteverdier faller. Høy gjeldsvekst gjennom mange år har gjort at husholdningenes gjeldsbelastning ved inngangen til koronakrisen var svært høy og sårbarheten for inntektsbortfall tilsvarende stor. I tillegg har bolig- og næringseiendomspriser steget mye over mange år og økt fallhøyden i norsk økonomi.

Norske banker har et godt utgangspunkt for å bære økte utlånstap. Inntjeningen før tap, som er førstelinjeforsvaret, er god, og norske banker oppfyller gjeldende kapitalkrav med god margin. Til tross for en nedgang i samlet ren kjernekapitaldekning i første kvartal 2020, økte avstanden mellom bankenes målte soliditet og kapitalkravene som følge av at den motsykliske kapitalbufferen ble satt ned.

For å unngå at det økonomiske tilbakeslaget skal bli forsterket av manglende finansieringsmuligheter, er det viktig at bankene har nok egenkapital til å bære store utlånstap og samtidig yte nye lån til kredittverdige bedrifter og husholdninger.

Lavere kapitalkrav kan bidra til å øke bankenes utlånsvilje, men dersom lavere kapitalkrav bidrar til utbytter og annen utdeling av egenkapital, svekkes bankenes risikobærende evne og dermed evnen

til å yte nye lån. I lys av den store usikkerheten og de betydelige utlånstapene som kan komme, er det derfor avgjørende at bankene i tiden framover beholder egenkapitalen og ikke deler denne ut i form av utbytter mv. Kapitalkravene bør ikke reduseres ytterligere uten krav om at bankene holder tilbake all kapital.

Flere norske banker har valgt å betale utbytte og annen utdeling for 2019 til tross for klare anmodninger fra Den europeiske banktilsynsmyndigheten (EBA) og norske myndigheter om å avstå fra slike utdelinger. Totalt har det blitt utbetalt 5,6 mrd. kroner hittil i år. Enkelte banker har valgt å utsette beslutningen om å betale utbytte som følge av usikkerhet om den økonomiske utviklingen.

Det europeiske systemrisikorådet (ESRB) anbefalte 27. mai 2020 at nasjonale myndigheter ber om at banker, forsikringsforetak og enkelte andre foretak avstår fra å i) betale utbytter eller inngå en bindende forpliktelse til å betale utbytter, ii) kjøpe tilbake aksjer og iii) ta på seg forpliktelser til å betale bonuser til ansatte som har betydelig påvirkning på institusjonens risikoprofil. Dette skal gjelde i det minste fram til 1. januar 2021.¹ Anbefalingen fra ESRB utgjør etter Finanstilsynets vurdering et viktig grunnlag for norske myndigheters tiltak for å bidra til finansiell stabilitet.

Norges Banks komité for pengepolitikk og finansiell stabilitet har besluttet å gi Finansdepartementet råd om å holde motsyklisk kapitalbuffer uendret på 1 prosent. Finanstilsynet slutter seg til Norges Banks råd.

For Finanstilsynet

Morten Baltzersen
finansstilsynsdirektør

Per Mathis Kongsrud
direktør for digitalisering og analyse

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi til:
Norges Bank

¹https://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/recommendations/esrb.recommendation200608_on_restriction_of_distributions_during_the_COVID-19_pandemic_2~f4cdad4ec1.en.pdf?e360b1558e1cf639e31588f35747aaa3